

1 Ce înseamnă conceptele „întreținere” și „obligație de întreținere” în practică? Care sunt categoriile de persoane care trebuie să plătească indemnizație de întreținere unei alte persoane?

Obligația de întreținere reprezintă obligația unui membru al unei familii de a-i furniza mijloacele de subzistență unui al membru al familiei. Aceasta este o obligație legală, adică se aplică în general în temeiul legislației în vigoare, cu condiția îndeplinirii anumitor criterii, mai degrabă decât prin comun acord între părți. Obligația este personală și se termină odată cu decesul persoanei îndreptățite să o solicite.

O persoană are dreptul la întreținere numai dacă se află în incapacitate de muncă și nu dispune de mijloacele necesare pentru a se întreține.

Întreținerea poate fi solicitată de către persoana îndreptățită să o primească din partea următoarelor persoane și în următoarea ordine: soțul/soția sau fostul soț/fosta soție; copiii; părinții; nepoții și strănepoții; frații și surorile; bunicii și rudele pe linie ascendentă. În cazul în care prima persoană din această enumerare se află în incapacitate de a asigura întreținerea, aceasta trebuie plătită de următoarea persoană în linie.

În cazul în care o persoană este obligată să întrețină o serie de alte persoane, întreținerea se plătește în următoarea ordine (cu excluderea celor dinspre sfârșitul listei): copiii, soțul/soția sau fostul soț/fosta soție, părinții, nepoții și strănepoții, frații și surorile, bunicii și rudele pe linie ascendentă.

În caz de divorț, numai soțul care nu se face vinovat de desfacerea căsătoriei are dreptul la întreținere.

2 Până la ce vârstă poate beneficia un copil de indemnizație de întreținere? Normele în materie de întreținere în cazul minorilor sunt diferite de cele aplicabile adulților?

Părinții trebuie să plătească întreținere pentru copiii minori cu vârsta sub 18 de ani, indiferent dacă aceștia sunt capabili să lucreze sau dacă dispun de mijloacele necesare pentru a se întreține. În cazul copiilor mai mari de 18 ani, părinții trebuie să plătească întreținere în situația în care copiii nu sunt în măsură să se întrețină singuri din propriul venit sau din bunurile proprii atunci când sunt înmatriculați într-un sistem de învățământ secundar (până la vârsta de 20 ani) sau la un colegiu de formare ori universitate (până la 25 de ani), dar numai dacă plata întreținerii nu presupune dificultăți deosebite pentru părinți. Întreținerea pentru un fost soț/o fostă soție se plătește timp de maximum trei ani de la încetarea căsătoriei, cu excepția cazului în care părțile convin asupra unei perioade mai îndelungate, și se încheie dacă soțul care primește întreținere se recăsătorește.

3 Trebuie să mă adresez unei autorități sau unei instanțe pentru a obține indemnizația de întreținere? Care sunt principalele elemente ale procedurii?

Creanțele de întreținere sunt depuse pe lângă o instanță, indiferent de natura lor, de cuantumul lor, de persoana care solicită întreținerea și de persoana de la care se solicită întreținerea. Instanța competentă este judecătoria (*rayonen sad*). Competența teritorială îi revine instanței de la locul de reședință al reclamantului sau al pârâtului; reclamantul poate alege instanța pe care o preferă.

4 Cererea poate fi depusă în numele unei rude (în caz afirmativ, până la ce grad) sau al unui copil?

În cazul minorilor, creanțele de întreținere sunt depuse de către un părinte cu drepturi părintești sau de un tutore.

În cazul minorilor cu vârsta între 14 și 18 ani, creanțele de întreținere sunt depuse de către minorul însuși, cu știința și consimțământul părintelui cu drepturi părintești sau ale tutorelui.

5 Dacă intenționez să inițiez o acțiune în justiție, cum pot afla care este instanța competentă?

În cazul în care se depune o creanță de întreținere într-un caz matrimonial, instanțele din Bulgaria sunt competente în materie de creanțe de întreținere și solicitări matrimoniale dacă unul dintre soți este cetățean bulgar sau își are reședința obișnuită în Bulgaria. Cazurile legate de acordarea unei întrețineri fostului soț/fostei soții sunt tratate de instanța competentă în materie de divorț.

Instanțele bulgare sunt competente în cauzele referitoare la relațiile personale și de proprietate dintre părinți și copii în cazul în care pârâtul își are reședința obișnuită în Bulgaria, în cazul în care petiționarul sau solicitantul este cetățean bulgar sau în cazul în care copilul sau părintele care este una dintre părți este cetățean bulgar sau își are reședința obișnuită în Bulgaria.

În cazul de mai sus, se aplică legislația bulgară, în conformitate cu întrebările 18, 19 și 20 de mai jos.

6 Ca reclamant, trebuie să folosesc un intermediar pentru a iniția o acțiune în justiție (de exemplu, un avocat, o autoritate centrală sau locală etc.)? În caz negativ, ce procedură se aplică?

Creanțele de întreținere sunt depuse pe lângă o instanță, indiferent de natura lor, de cuantumul lor, de persoana care solicită întreținerea și de persoana de la care se solicită întreținerea. Judecătoria este competentă la nivel național, iar reprezentarea legală în fața instanței respective nu este necesară.

Competența teritorială îi revine instanței de la locul de reședință al reclamantului sau al pârâtului; reclamantul poate alege instanța pe care o preferă.

7 Trebuie să plătesc taxe judiciare pentru inițierea unei acțiuni în justiție? În caz afirmativ, care este nivelul acestor taxe? Dacă mijloacele mele financiare sunt insuficiente, pot beneficia de asistență juridică pentru a suporta cheltuielile de judecată?

Reclamantii în cazurile legate de întreținere sunt scutiți de la plata taxelor către stat. Atunci când dă curs unei creanțe de întreținere, instanța dispune pârâtului să plătească taxele către stat și costurile suportate de reclamant în cadrul procedurilor.

Reprezentarea legală nu este necesară în cazurile în materie de întreținere.

Părțile la proces pot obține asistență judiciară în condițiile obișnuite pentru acordarea acesteia. Aceste condiții sunt stabilite în Legea privind asistența judiciară (*Zakon za Pravnata Pomosh*).

8 Ce tip de indemnizație de întreținere îmi poate acorda instanța? Cum se calculează cuantumul indemnizației de întreținere? Se poate modifica hotărârea instanței în cazul în care intervin schimbări privind costurile legate de trai sau circumstanțele familiale? În caz afirmativ, în ce mod se poate modifica hotărârea instanței (de exemplu, există un sistem automat de indexare)?

Valoarea întreținerii este determinată în funcție de nevoile persoanei care are dreptul la întreținere și de posibilitățile persoanei care trebuie să o plătească.

Valoarea minimă a întreținerii datorate de un părinte minorilor este echivalentă cu un sfert din salariul minim stabilit de Consiliul de Miniștri. Valoarea întreținerii este stabilită de instanță în funcție de nevoile copiilor și de mijloacele părintelui.

Instanța poate stabili întreținerea la un nivel mai redus decât valoarea minimă prevăzută în cazul în care copilul este întreținut de stat sau în cazul în care alte circumstanțe o justifică. Instanța poate stabili valoarea întreținerii deasupra plafoanelor maxime stabilite, în cazul în care acest lucru este necesar pentru a răspunde nevoilor excepționale ale copilului, iar părintele o poate acorda fără a presupune nicio dificultate deosebită. La cererea părții, obligația de întreținere poate fi modificată sau revocată în cazul în care intervine o schimbare a împrejurărilor.

Întreținerea este plătită lunar. Întârzierile de plată fac obiectul dobânzilor legale. De asemenea, instanța poate să probeze plata întreținerii în natură.

9 În ce mod și cui se plătește indemnizația de întreținere?

Întreținerea este plătită direct persoanei care are dreptul la aceasta. În cazul minorilor cu vârsta între 14 și 18 ani, întreținerea se acordă acestora în mod explicit, dar cu știința și aprobarea părintelui cu drepturi părintești.

Întreținerea pentru minorii cu vârsta sub 14 ani este plătită prin intermediul părintelui cu drepturi părintești sau al tutorelui.

10 Dacă persoana vizată (debitorul) nu plătește de bună voie indemnizația de întreținere, ce măsuri pot fi luate pentru a-l determina să plătească?

Întreținerea este plătită lunar. Întârzierile de plată fac obiectul dobânzilor legale.

Hotărârile curții care au intrat în vigoare fac obiectul executării în conformitate cu condițiile și procedurile stabilite în Codul de procedură civilă (*Grazhdanski Protsevalen Kodeks*).

11 Vă rugăm să descrieți pe scurt eventualele limite ale procesului de executare, în special eventualele norme legate de protecția debitorilor și termenele de prescripție sau de decădere care se aplică în sistemul juridic din țara dumneavoastră

Aplicarea legii se realizează de către un executor judecătoresc de stat sau privat desemnat de creditorul obligației de întreținere.

Executorii judecătorești de stat lucrează pentru serviciul public de aplicare a legii din cadrul unei judecătării (*rayonen sad*), iar zona lor de activitate coincide cu competența teritorială a curții.

Executorii judecătorești privați operează în competența tribunalului regional relevant (*okrazhen sad*).

A se vedea executarea hotărârilor judecătorești.

12 Există un organism sau o autoritate care mă poate sprijini în încercarea de a obține indemnizație de întreținere?

Legea privind protecția copilului (*Zakon za Zakrila na Deteto*) prevede o serie de măsuri de protecție, inclusiv informarea copiilor și a părinților cu privire la drepturile și obligațiile lor, asigurând furnizarea de asistență judiciară de către stat. În temeiul articolului 15 din Legea privind protecția copilului, copiii au dreptul la asistență judiciară și căi de atac în toate procedurile care afectează drepturile sau interesele lor. Asistența judiciară este acordată de Biroul național de asistență judiciară.

Legea privind baroul (*Zakon za Advokaturata*) prevede în mod expres că un avocat bulgar sau din UE poate oferi ajutor și asistență judiciară gratuite persoanelor care au dreptul la întreținere. Într-o astfel de situație, în cazul în care partea adversă este obligată la plata cheltuielilor de judecată în cadrul procedurilor, avocatul poate solicita onorariul unui avocat, care este stabilit de curte.

13 Este posibil ca anumite organizații (publice sau private) să facă plăți în parte sau în totalitate în locul debitorului obligației de întreținere?

În cazul în care un debitor al obligației de întreținere nu își îndeplinește obligația de plată a acesteia, întreținerea este achitată de stat în numele acestui debitor, în conformitate cu condițiile și procedurile prevăzute de un regulament emis de Consiliul de Miniștri. În cadrul procedurii de asistență socială, statul are grijă de persoanele aflate în dificultate în cazul în care nimeni nu este obligat la plata întreținerii în temeiul legii sau nimeni nu este în măsură să asigure întreținerea.

14 În cazul în care locuiesc în acest stat membru, iar debitorul își are reședința în altă țară:

14.1 Pot beneficia de asistența unei autorități sau a unei organizații private în acest stat membru?

Da, în conformitate cu procedura prevăzută în Regulamentul (CE) nr. 4/2009 al Consiliului privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor și cooperarea în materie de obligații de întreținere. Republica Bulgaria este, de asemenea, semnatară a unui număr de tratate în materie de asistență judiciară reciprocă încheiate cu mai multe țări, inclusiv cu țările care nu sunt state membre ale UE. Ministerul Justiției este autoritatea centrală în temeiul acestor tratate și în această calitate oferă asistență cu privire la cererile din partea publicului.

14.2 În caz afirmativ, ce autoritate sau ce organizație privată poate fi contactată?

Ministerul Justiției este autoritatea centrală și poate fi contactat la următoarea adresă:

Ministerul Justiției

Ul. Slavyanska 1

1040 Sofia

Bulgaria

Telefon: (+359 2) 92 37 555

Fax: (+359 2) 987 0098

Persoană de contact:

E_Gyurova@justice.government.bg

M_Parvanova@justice.government.bg

15 În cazul în care locuiesc în altă țară, iar debitorul locuiește în acest stat membru:

15.1 Pot să adresez o cerere în mod direct unei astfel de autorități sau organizații private în acest stat membru?

Da, în conformitate cu procedura prevăzută în Regulamentul (CE) nr. 4/2009 al Consiliului privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor și cooperarea în materie de obligații de întreținere. În cazul în care solicitantul este într-o țară cu care Republica Bulgaria a încheiat un tratat de asistență judiciară reciprocă, solicitantul poate solicita asistență Ministerului Justiției ca autoritate centrală în temeiul tratatului menționat.

15.2 În caz afirmativ, cum pot contacta această autoritate sau această organizație privată și ce tip de asistență îmi poate fi acordată?

În conformitate cu procedura prevăzută în Regulamentul (CE) nr. 4/2009 al Consiliului privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor și cooperarea în materie de obligații de întreținere sau cu procedura prevăzută în tratatul relevant în materie de asistență judiciară reciprocă.

A se vedea mai sus pentru detaliile de contact ale Ministerului Justiției ca autoritate centrală.

16 Aplică acest stat membru Protocolul de la Haga din 2007?

Da, Republica Bulgaria este obligată să respecte Protocolul de la Haga din 2007.

17 În caz negativ, care este legea aplicabilă obligațiilor de întreținere în temeiul normelor sale de drept internațional privat? Care sunt normele de drept internațional privat aplicabile?

A se vedea răspunsul de mai sus.

18 Care sunt normele în materie de acces la justiție în cazurile transfrontaliere în interiorul UE, având în vedere structura capitolului V din Regulamentul privind obligațiile de întreținere?

Normele aplicabile sunt prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 4/2009 al Consiliului privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor și cooperarea în materie de obligații de întreținere, precum și în articolele de la 627 litera (a) la 627 litera (c) din Codul de procedură civilă (în vigoare de la 18 iunie 2011).

Atunci când o hotărâre este pronunțată într-un stat membru care are obligații în temeiul Protocolului de la Haga din 2007, cererea de executare a deciziei pe baza documentelor menționate la articolul 20 din Regulamentul (CE) nr. 4/2009 al Consiliului este înaintată instanței locale a debitorului, la adresa permanentă sau la locul de executare a obligației. Un refuz sau o suspendare a executării în sensul articolului 21 din Regulamentul (CE) nr. 4/2009 al Consiliului este hotărât de către instanța locală.

O cerere de a declara forța executorie a hotărârii sau a altui act pronunțat într-un stat membru care nu are obligații în temeiul Protocolului de la Haga din 2007 este înaintată instanței locale a debitorului, la adresa permanentă sau la locul de executare a obligației. Nu este prezentată o copie a cererii pentru notificarea debitorului. Curtea examinează cererea cu ușile închise. În decizia de acceptare a cererii, instanța stabilește un termen pentru introducerea unui recurs în conformitate cu articolul 32 alineatul (5) din Regulamentul (CE) nr. 4/2009 al Consiliului. Nu se poate acorda executarea provizorie a hotărârii de a da curs solicitării. În decizia de acceptare a cererii, curtea emite, de asemenea, o decizie privind măsurile provizorii și asigurătorii solicitate. Hotărârea are semnificația unei decizii în cadrul unei acțiuni. Hotărârea face obiectul unui recurs pe motive de drept sau de fapt în fața Curții de Apel din Sofia (*Sofiyiski apelativen sad*) în conformitate cu dispozițiile și procedurile stabilite la articolul 32 din Regulamentul (CE) nr. 4/2009 al Consiliului. Decizia Curții de Apel din Sofia face obiectul unui recurs pe motive de drept exclusiv de către Curtea Supremă de Casație.

19 Care sunt măsurile adoptate de acest stat membru pentru asigurarea funcționării activităților menționate la articolul 51 din Regulamentul privind obligațiile de întreținere?

Au fost efectuate modificări în ceea ce privește dimensiunea și structura personalului Direcției juridice internaționale de protecție a copiilor și de adopție a copiilor străini, ale cărei sarcini includ desfășurarea activităților atribuite Ministerului Justiției ca autoritate centrală în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 4/2009 al Consiliului privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor și cooperarea în materie de obligații de întreținere. Direcției i s-au conferit prerogative pentru a interacționa cu Direcția generală de înregistrare civilă și de servicii administrative (GRAO) din cadrul Ministerului Dezvoltării Regionale și Lucrărilor Publice, cu Agenția Națională de Administrare Fiscală și Biroul național de asistență judiciară atunci când prelucrează cererile din partea statelor membre ale UE referitoare la obligațiile de întreținere în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 4/2009 al Consiliului.

Ultima actualizare: 23/12/2015

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.